

STAROSTA ZGIERSKI

95-100 Zgierz, ul. Sadowa 6a
tel. (42) 288 81 00, fax (42) 719 08 16
starostwo@powiat.zgierz.pl, www.powiat.zgierz.pl

PCPR/8200/24/2011

Zgierz, dnia 25 listopada 2011 r.

Szanowna Pani
Maria Sobczak
Radna Powiatu Zgierskiego

W odpowiedzi na Pani interpelację złożoną w dniu 14 listopada 2011 r., uprzejmie informuję:

Komunikacja jest jednym z elementarnych czynników wpływających na poziom samodzielności funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Od faktycznych możliwości porozumienia zależy nie tylko załatwienie konkretnych spraw, w tym o charakterze urzędowym, ale również samoocena osób niepełnosprawnych i komfort życia.

W związku z powyższym, uznając służebną funkcję Starostwa Powiatowego wobec mieszkańców Powiatu Zgierskiego, przywiązuje się znaczną wagę do możliwości faktycznej komunikacji z osobami niepełnosprawnymi, w tym niesłyszącymi, głuchoniemymi oraz niewidzącymi. Mimo, iż niewielki odsetek zgłaszających się osób dotkniętych jest wyżej wymienionymi dysfunkcjami, to Starostwo Powiatowe w Zgierzu dokłada starań, by pomóc im w kontaktach z pracownikami urzędu, zaś w chwili obecnej zatrudnione są w nim dwie osoby, które ukończyły podstawowy kurs języka migowego.

Osoby niesłyszące, niedosłyszące, głuchonieme oraz głuchoniewidome najczęściej spośród jednostek podległych Starostwu Powiatowemu w Zgierzu zgłaszają się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Jakkolwiek nie jest prowadzona statystyka zgłoszeń osób z w/w dysfunkcjami, obrazująca skalę zjawiska na tle ogółu osób korzystających ze świadczeń realizowanych przez PCPR, to można uznać, iż stanowią one mniej niż 10% klientów.

W przypadku osób niesłyszących, niedosłyszących najbardziej praktyczną metodą komunikacji jest jednak zapis papierowy, który pozwala uniknąć ewentualnych nieścisłości, do których dochodzi w przypadku tłumaczenia przez osobę, która sporadycznie posługuje się językiem migowym. Natomiast komunikacja z osobami niedowidzącymi bądź niewidomymi

nie nastręcza żadnych trudności, podczas gdy istotnym problemem jest odczytanie zapisu alfabetycznego. Ponieważ nie ma praktyki sporządzania pism urzędowych w języku Braille'a, osoby niewidome korzystają z pomocy członków rodziny bądź przewodników.

Odrębną grupą wśród osób niepełnosprawnych, które w szczególny sposób doświadczają trudności w komunikowaniu się, są osoby głuchoniewidome. Definicja głuchoślepoty jest na tyle ogólna, iż obejmuje zarówno funkcjonalnie całkowicie głuchoniewidomych od urodzenia, wymagających stałej pomocy i opieki (stanowią oni grupę najmniejszą) jak i w pełni samodzielne osoby niedowidzące-niedosłyszające (jest to grupa największa).

Zastosowanie podejścia praktycznego w przypadku poszukiwania metod porozumiewania się pozwala na wyodrębnienie trzech grup spośród osób głuchoniewidomych;

1. Społeczność głuchoniewidomych, dla których pierwszym, podstawowym językiem komunikacji jest język literacki. Zaliczają się do tej grupy osoby, które słyszą mowę w aparatach słuchowych, wcześniej słyszały, ale straciły słuch, w tym także niedowidzące, jak również niesłyszające od urodzenia, które odczytują bądź odczytywały mowę z ust.
2. Społeczność głuchoniewidomych, dla których pierwszym, podstawowym językiem komunikacji jest język migowy.
3. Społeczność głuchoniewidomych, u których w wyniku różnych okoliczności komunikacja rozwija się powoli, nieharmonijnie. Są to osoby, które nie opanowały dobrze ani języka mówionego, ani języka migowego, natomiast wymagają stosowania innych metod porozumiewania się. Zwykle są to osoby głuchoniewidome od urodzenia, najczęściej z dodatkowymi niepełnosprawnościami tj. głębsze upośledzenie umysłowe, autyzm, uszkodzenia centralnego układu nerwowego.

W przypadku pierwszej grupy, najbardziej efektywną metodą komunikacji np. w urzędzie jest kreślenie liter czarnodrukowych (osoby niewidome słowem „czarnodruk” określają pismo płaskie, w odróżnieniu od liter wypukłych) na dłoni. Jest to metoda praktyczna, często stosowana w środowisku pozaspecjalistycznym. Nie wymaga żadnego przygotowania i sprawdza się w przypadkach okazjonalnych. Inne metody komunikacji, stosowane przez osoby głuchoniewidome tj. daktylografia odbierana dotykiem, bądź język Lorme'a, jakkolwiek uznane w Europie Zachodniej za obowiązujące, to sprawdzają się tylko w przypadku osób korzystających z nich na co dzień, tj. osób dotkniętych dysfunkcją i przewodników- tłumaczy.

Daktylografia palcowa jest techniką dość rzadko używaną przez osoby głuchoniewidome migające, ponieważ wymaga zachowania określonej pozycji dłoni nadawcy i odbiorcy, a tym samym nie pozwala na dowolne usytuowanie rozmówców względem siebie. Język Lorme'a zaś, stanowiący system punktów, linii i znaków dotykowych, które umieszczane są na dłoni, jest metodą stosunkowo pomocna, jednak tylko w przypadku stałego używania. W związku z powyższym obecna praktyka, gdzie osoba niewidoma lub głuchoniewidoma zgłasza do Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym bądź Polskiego Związku Niewidomych zapotrzebowanie na przydzielenie jej tłumacza-przewodnika jest najpewniejszym sposobem ułatwiającym komunikację z urzędem. Przeszkolony tłumacz, zwłaszcza osoby głuchoniewidomej musi dokonać właściwej oceny środowiska fizycznego pod kątem potrzeb i możliwości wzrokowo-słuchowych, przekazywać osobie niepełnosprawnej na bieżąco cały kontekst sytuacyjny oraz koncentrować się na klarowności przekazu i umiejętnym syntezyowaniu wiadomości.

W strukturach organizacji pozarządowych istnieje baza tłumaczy-przewodników, z których korzystają osoby niepełnosprawne, w tym w załatwieniu spraw w urzędach, instytucjach czy podczas wizyty u lekarza.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu nawiązało kontakt z Towarzystwem Pomocy Głuchoniewidomym, celem przeszkolenia w 2012r. przynajmniej jednego pracownika w zakresie języka Lorme'a. Niemniej jednak, na co zwraca uwagę Zarząd Główny TPG, najprawdopodobniej osoby niepełnosprawne będą wołały korzystać ze swojego przewodnika – tłumacza, jak dzieje się do tej pory. Natomiast w kontekście wchodzących w życie z dniem 1 kwietnia 2012r. nowych uregulowań prawnych, planowane jest zawarcie porozumień z odpowiednimi stowarzyszeniami, które umożliwią wynajęcie, zgodnie ze zgłoszeniem osoby niepełnosprawnej, przeszkolonego tłumacza.

pozwolenie!
STAROSTA ZGIERSKI
Krzysztof Kozanecki

Do wiadomości

Pan Józef Dziemdziała -Przewodniczący Rady Powiatu Zgierskiego